

прав та суб'єктивним особистим немайновим правом саме як елементом юридичного змісту цивільно-правових відносин.

Аналізуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що ототожнення понять нематеріальних благ та особистих немайнових прав є неприпустимим. Права на нематеріальні блага, які належать громадянину, опосередковують відносини, що виникають відносно кожного із них, забезпечують їх визнання, дотримання та захист з боку держави.

Література

1. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 12 березн. 2013 р.: (Офіц. текст). – К.: Паливода А.В., 2013. – 64 с.
2. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 27 серпня 2012 р.: (Офіц. текст). – К.: Паливода А. В., 2012. – 380 с.
3. Волочагин В. Ю. Личное изображение и право на его неприкосновенность / В. Ю. Волочагин // Цивилист. – 2007. – № 3. – С. 25.
4. Гражданское право: Учебник: В 3 т. Т. 1. 6-е изд., перераб. и доп. / Под ред. А. П. Сергеева, Ю. К. Толстого. М.: ТК «Велби»; Проспект, 2003. – С. 379-380.
5. Малеина М. Н. Защита личных неимущественных прав советских граждан / М. Н. Малеина. – М., 1991. – С. 11.

УДК 366.54(043.2)

Білоусов В. М., старший викладач,
Мороховець Н. О., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ

Побудова демократичної держави з перспективою у майбутньому сьогодні неможлива без свідомого громадянства та реалізації прав людини як споживача, створення та проведення відповідної споживчої політики. Проблема захисту прав споживачів – це комплексна, багатоаспектна проблема, яка безпосередньо пов'язана зі зміцненням національної безпеки держави та захистом її громадян. Захист прав споживачів є актуальним у контексті економічної безпеки, під якою розуміють такий стан розвитку національної економіки, який дозволяє зберігати стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз і здатний задовольнити матеріальні потреби особи, суспільства, держави.

Проблеми розвитку консюмерного права та особливості розвитку економіко-правової бази захисту прав споживачів в Україні досліджено в наукових працях українських та іноземних вчених. Значний внесок у

розробку правових основ захисту прав споживачів зробили С. Я. Фурса, О. О. Кармаза. У роботах Л. Д. Титаренка, В. А. Павлова, В. Д. Малигіна, М. Г. Проданчука, В. Л. Корецького, Н. М. Орлової та інших значну увагу звернуто на проблеми безпеки харчування населення, фальсифікації продовольчих товарів. Проте велика кількість порушень щодо прав споживачів з боку суб'єктів господарювання та, відповідно, скарг від населення щодо неякісних товарів і послуг, недобросовісної конкуренції свідчать, що ця проблема є актуальною, детально не розробленою і потребує подальших наукових досліджень [4].

Сьогодні Україна потребує нових підходів до побудови державної споживчої політики з урахуванням інтересів споживачів, за участю громадських об'єднань споживачів, передової молоді та досвідчених лідерів споживчого руху. Шлях до можливої майбутньої європейської інтеграції України може бути успішним та ефективним лише за умови реального партнерського діалогу між органами влади та споживачами, прозорості намірів і дій, прийняття рішень та суворого дотримання чинного законодавства щодо прав споживачів, гарантій безпеки споживання та збереження здоров'я споживачів. Тобто повне і всебічне дотримання прав людини, їх захист на національному на міжнародному рівні забезпечили б якісний захист прав споживачів України.

Впровадження нових підходів до розуміння споживчої політики та реалізації прав споживачів, вдосконалення законодавства, впровадження світового досвіду мають бути націлені на створення європейської якості життя для кожного громадянина України. Важливим є з'ясування основних принципів системи захисту прав споживачів, виявлення проблем реалізації консюмерного права в Україні і пошук шляхів вдосконалення українського законодавства, активізації діяльності самих споживачів щодо захисту своїх споживчих прав.

Сьогодні нормативно-правова база консюмеризму в Україні, крім Закону «Про захист прав споживачів», нараховує понад 30 законів та підзаконних нормативних актів, прийнятих для захисту прав громадян-споживачів. Насамперед можна зазначити, що права споживачів захищає Конституція України, прийнята 28 червня 1996 р., стаття 42 якої проголошує: «Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів» [1].

В Основному законі України закріплено одночасно чимало норм, які прямо або опосередковано стосуються питань захисту прав й інтересів споживачів. У частині 2 статті 50 Конституції закріплено право громадян

на вільний доступ до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів та предметів побуту [1].

Послідовна політика України щодо захисту прав споживачів повинна стати важливим чинником ефективного розвитку ринку, що забезпечує вплив Уряду на повсякденне життя, сприяє підвищенню добробуту споживачів та, водночас, створює сприятливі умови ведення бізнесу для сумлінних виробників товарів та послуг.

Та, на жаль, в реальному житті українського споживача все виглядає значно гірше. За словами Голови Держспоживінспекції України Сергія Орехова результати перевірок свідчать, що із 100% досліджених товарів від 70% до 80% не відповідають нормативній документації.

Однією із причин такої ситуації є розподіл повноважень між державними органами, які встановлюють стандарти якості на споживчі товари, та органами, що перевіряють продукцію на відповідність їм.

Діяльність Держспоживінспекції України та її територіальних органів повинна бути спрямована на регулювання відносин між виробниками та споживачами, покликана вирішувати всі питання у сфері захисту прав споживачів, з дотриманням конституційних прав і свобод. Необхідно забезпечити відкритість до партнерства і співпраці з метою досягнення результативності у розбудові та підтримці здорового та якісного рівня життя.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – ст. 379.
3. Барінов В. В. Захист прав споживачів: проблеми в Україні та світовий досвід / В. В. Барінов, Г. І. Скорик, О. В. Скорик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – Л., 2012. – С. 112-117.